

Roll No. ....  
Total No. of Questions : 26]

044  
[Total No. of Printed Pages : 8

SS

2117

ਸਲਾਨਾ ਪਰੀਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ  
PSYCHOLOGY (Theory)  
(Punjabi, Hindi and English Versions)

Time allowed : Three hours

Maximum marks : 70

(Punjabi Version)

- ਨੋਟ : (i) ਆਪਣੀ ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਦੇ ਟਾਈਟਲ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਕੋਡ/ਪੇਪਰ-ਕੋਡ ਵਾਲੇ ਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾ-ਕੋਡ/ਪੇਪਰ-ਕੋਡ 044 ਜ਼ਰੂਰ ਦਰਜ ਕਰੋ ਜੀ ।
- (ii) ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਲੈਂਦੇ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਪੰਨੇ ਗਿਣ ਕੇ ਦੇਖ ਲਓ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਟਾਈਟਲ ਸਹਿਤ 30 ਪੰਨੇ ਹਨ ਅਤੇ ਠੀਕ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਹਨ ।
- (iii) ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਪੰਨਾ/ਪੰਨੇ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ/ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।
- (iv) ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕੁਲ 26 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ । ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ । ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਭਾਗ ਹਨ ।
- (v) ਭਾਗ-I ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ 1 ਅੰਕ ਵਾਲੇ 8 ਆਬਜੈਕਟਿਵ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 1 ਤੋਂ 8) ਹਨ ।
- (vi) ਭਾਗ-II ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ 2 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ 8 ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 9 ਤੋਂ 16) ਹਨ । ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 50-60 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ।
- (vii) ਭਾਗ-III ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ 4 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ 7 ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 17 ਤੋਂ 23) ਹਨ । ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 80-90 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ।
- (viii) ਭਾਗ-IV ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ 6 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਚੋਣ ਵਾਲੇ 3 ਲੰਮੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 24 ਤੋਂ 26) ਹਨ । ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ, ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਦੇ ਲਗਭਗ 2 ਪੰਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ।

ਭਾਗ-I

1. ਜੀਨ ਦੀ ਰਚਨਾ ..... ਜੀਵ ਰਸਾਯਣ ਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ।  
(a) ਆਰ.ਐਨ.ਏ. (b) ਡੀ.ਐਨ.ਏ. (c) ਆਰ.ਬੀ.ਸੀ.
2. .... ਨੇ 1919 ਵਿੱਚ ਨਵਜਾਤ ਬਚਿਆਂ ਦੇ ਮਨੋਭਾਵਾਂ ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ।  
(a) ਵਾਟਸਨ (b) ਜੈਮਜ਼-ਲਾਂਜੇ (c) ਲਿੰਡਸਲੇ

(2)

3. ਅਭਿਪ੍ਰੇਰਣਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ..... ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹੈ ।  
(a) ਕੀ (b) ਕਿਉਂ (c) ਕਿਵੇਂ (d) ਸਾਰੇ
4. ਚਿੰਤਨ ਸਮੱਸਿਆ ਹਲ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਹੈ ।  
(a) ਸਹੀ (b) ਗਲਤ
5. ਰਿਗਰੈਸ਼ਨ ਕੀ ਹੈ ?
6. ਔਸਤ ਬੁੱਧੀਫਲ ਕਿਨਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?
7. .... ਨੇ ਮਨੋਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦਾ ਸਿੱਧਾਂਤ ਦਿਤਾ ।  
(a) ਫਰਾਇਡ (b) ਆਇਜ਼ੈਂਕ (c) ਕੈਟੇਲ
8. ਬਹੁਲ ਅੰਕ ਮਾਨ । (8×1=8)

#### ਭਾਗ-II

9. ਵਿਰਸੇ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ ।
10. ਚਾਰ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਸੰਵੇਗਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦੱਸੋ ।
11. ਅੰਤਰੀਵ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਕੀ ਹੈ ?
12. ਚਿੰਤਨ ਦੇ ਸਾਧਨ ।
13. ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤਮੰਦ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀਆਂ ਦੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਈਆਂ ਲਿਖੋ ।
14. ਥਰਸਟਨ ।
15. ਮਨੁੱਖੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਕ ।
16. ਮਧਿਆਣ ਦਾ ਫਾਰਮੂਲਾ ਲਿਖੋ । (2×8=16)

#### ਭਾਗ-III

17. ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦੱਸੋ ।
18. ਸੰਵੇਗਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਈਆਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ ।
19. ਅਭਿਪ੍ਰੇਰਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ।
20. ਸਮੱਸਿਆ ਸਮਾਧਾਨ ਦੇ ਪੜਾਅ ।

(3)

21. ਬਾਲ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਾਰਣ ।  
22. ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਤੇ ਅਸ਼ਾਬਦਿਕ ਬੁੱਧੀ ਟੈਸਟ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ ।  
23. ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਰਕਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ।

(7×4=28)

ਭਾਗ-IV

24. ਬੁੱਧੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਸਪੀਰਮੈਨ ਦੇ 2 ਕਾਰਕ ਸਿੱਧਾਂਤ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ ।

ਜਾਂ

ਬੁੱਧੀ ਦਾ ਮਾਪਣ ਅਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ?

25. ਫਰਾਇਡ ਦੇ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦੇ ਮਨੋਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਸਿੱਧਾਂਤ ਦੀ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕਰੋ ।

ਜਾਂ

ਸੈਲਡਨ ਅਤੇ ਜੂਗ ਦੇ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦੇ ਸਿੱਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਅੰਤਰ ਦੱਸੋ ।

26. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਮਾਧਿਕ ਜਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣਕ ਵਿਚਲਨ ਕਢੋ ।

ਸਕੋਰ	f
60-64	2
55-59	3
50-54	6
45-49	12
40-44	34
35-39	16
30-34	11
25-29	5
20-24	1
	<u>1</u>
	<u>N = 90</u>

3×6=18